

Seat No. : _____

OE-109

October-2025

B.A., Sem.-VI

314 : Psychology

(Psychology in Industrial Organization-II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

1. કાર્ય પર્યાવરણના સ્ત્રોત તરીકે ઘોંઘાટ અને સંગીતની અસરો વર્ણવો. 14

અથવા

1. કાર્યસ્થળ પર અકસ્માત નિયંત્રણની કોઈપણ બે પદ્ધતિઓ વિગતે સમજાવો. 14

2. કાર્યપ્રેરણા અંગેનો જરૂરિયાતનો શ્રેણીક્રમનો સિદ્ધાંત સમજાવો. 14

અથવા

2. સંતુષ્ટ કર્મચારીના લક્ષણો અને કાર્ય સંતોષના ઘટકો જણાવો. 14

3. કાર્ય મનોભારની શારીરિક અસરો અને વ્યક્તિગત તફાવત ચર્ચો. 14

અથવા

3. કાર્યસ્થળ પરના મનોભારના વિવિધ કારણો ચર્ચો. 14

4. ઉપલોક્તાનું મનોવિજ્ઞાન એટલે શું ? તેનું કાર્યક્ષેત્ર પણ ચર્ચો. 14

અથવા

4. વિજ્ઞાપનના પ્રકારો જણાવો. 14

- (1) ઉપભોક્તા મનોવિજ્ઞાનનો અભ્યાસ (વેચાણ / ખરીદી) કૌશલ્ય પર કેન્દ્રિત છે.
- (2) ‘ _____ એટલે જરૂરિયાતોને લીધે લક્ષ્ય પ્રતિ દોરતું વર્તન.’ (કાર્ય સંતોષ/પ્રેરણા)
- (3) પ્રેરણા અંગેનો શ્રેણીક્રમનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો છે ? (મેસ્લો / હઝબર્ગ)
- (4) કંટાળો એ મનોભારને કારણે ઉદ્ભવતી _____ સમસ્યા છે. (મનોવૈજ્ઞાનિક / વાર્તાનિક)
- (5) તનાવગ્રસ્ત વ્યક્તિત્વ _____ છે. (ટાઈપ A / ટાઈપ B)
- (6) મનોભાર પર અસર કરતા સામાન્ય ઘટકો વિશે અભ્યાસ કરનાર _____ હતા. (શુલ્ટઝ અને શુલ્ટઝ / ટેલર)
- (7) આત્મગૌરવ એ મનોભારને અસર કરનાર _____ ઘટક છે. (સામાન્ય / વ્યક્તિત્વ સંબંધી)
- (8) વિજ્ઞાપનને વધુ અસરકારક બનાવવા માટે _____ નો ઉપયોગ થાય છે. (વ્યાપારિક માર્કા / જાતીયતા)
- (9) વિજ્ઞાપન અને વેચાણ વચ્ચેના સંબંધનો અભ્યાસ કોણે કર્યો હતો ? (જે.બી. વોટસન / વોલ્ટર ડીલ સ્કોટ)
- (10) અકસ્માત નિયંત્રણ માટે ત્રણ બાબતોની ભલામણ કોણે કરી છે ? (સીગલ અને લેને / સ્મિથ)

Seat No. : _____

OE-109

October-2025

B.A., Sem.-VI

314 : Psychology

(Psychology in Industrial Organization-II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : Each question carries equal marks.

1. Describe the effects of noise and music as source of work environment. 14

OR

1. Discuss any two methods of accident control at work place in detail. 14

2. Explain need hierarchy theory of work motivation. 14

OR

2. Explain the components of job satisfaction along with characteristics of satisfied worker. 14

3. Discuss the physiological effects and individual difference in stress reaction. 14

OR

3. Discuss various causes of stress at workplace. 14

4. What is Consumer Psychology ? Also describe its scope. 14

OR

4. Discuss the types of Advertisement. 14

5. Answer the following : (any **seven**)

14

- (1) Study of consumer psychology focused on (Sales/Purchase) skills.
 - (2) ‘ _____ means goal-directed behaviour due to needs’.
(Job satisfaction/Motivation)
 - (3) Who gave the hierarchy theory of Motivation ? (Maslow/Hasberg)
 - (4) Boredom is _____ problem due to stress. (psychological/behavioural)
 - (5) Stress prone personality is _____. (Type A/ Type B)
 - (6) Impact of general factors of the stress was studied by _____.
(Schultz & Schultz/Taylor)
 - (7) Self Esteem is a _____ factor which affects stress.
(general/personality oriented)
 - (8) To make advertisement more effective, _____ is used.
(Trade Mark/Sexuality)
 - (9) Who studied the relationship between advertising & sales ?
(J.B. Watson/W.D. Scott)
 - (10) Who has recommended three things for accident control ?
(Siegel and Lane/Smith)
-

Seat No. : _____

OE-109

October-2025

B.A., Sem.-VI

314 : Psychology

(Experimental Psychology – II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. શાબ્દિક સાહચર્યના પ્રયોગોના પ્રકાર તરીકે શબ્દ-શબ્દ સાહચર્યની સદ્રષ્ટાંત સમજૂતી આપો. 14

અથવા

1. સાહચર્યના પ્રાથમિક અને ગૌણ નિયમોની વિગતે ચર્ચા કરો. 14

2. શિક્ષણ એટલે શું ? શિક્ષણના પ્રકારો વિગતે સમજાવો. 14

અથવા

2. શિક્ષણના ચડતા અને ઉતરતા વક્રોની સદ્રષ્ટાંત ચર્ચા કરો. 14

3. ઉદ્દીપક (શાબ્દિક) સામગ્રીની રજૂઆત અને મહાવરાની પદ્ધતિઓની વિગતે ચર્ચા કરો. 14

અથવા

3. શિક્ષણ પર અસર કરતા માનસિક તત્પરતા અને પ્રેરણાને લગતા પરિબલોની વિગતે સમજૂતી આપો. 14

4. સમસ્યા ઉકેલમાં આંતરસૂઝનાં મહત્ત્વની વિગતે સમજૂતી આપો. 14

અથવા

4. સંકલ્પનાનો અર્થ આપી, સંકલ્પનાના પ્રકારોની વિગતે સમજૂતી આપો. 14

- (1) _____ એ સૌપ્રથમ સાહચર્યનો ખ્યાલ રજૂ કર્યો હતો. (મોર્ગન / એરિસ્ટોટલ)
- (2) માર્બેના નિયમ પ્રમાણે શાબ્દિક પ્રતિક્રિયા જેમ સાધારણ તેમ પ્રતિક્રિયા સમય _____ હોય છે. (વધારે / ઓછો)
- (3) વારંવારિતાના કોઠાઓ કેન્ટ અને રોસાનોફે વિકસાવેલ છે. (ખરું / ખોટું)
- (4) શિક્ષણ એટલે મહાવરાના પરિણામે વર્તનમાં થતો માપી શકાય તેવો ફેરફાર. (ખરું / ખોટું)
- (5) શિક્ષણ એક મૂર્ત ક્રિયા છે. (ખરું / ખોટું)
- (6) અર્થહીન પદોની રચના સૌપ્રથમ એબિંગહોસ દ્વારા કરવામાં આવી. (ખરું / ખોટું)
- (7) પુનઃશિક્ષણની સરળતા એ શિક્ષણ માપનની પદ્ધતિ છે. (ખરું / ખોટું)
- (8) શાબ્દિક શિક્ષણ મોટાભાગે ક્રમિક સ્વરૂપનું હોય છે. (ખરું / ખોટું)
- (9) ઉદ્દીપકની રજૂઆત અને પ્રતિક્રિયાની શરૂઆત વચ્ચેનું સમયઅંતર એટલે સુખતા. (ખરું / ખોટું)
- (10) ચિંતન પ્રક્રિયામાં સંકલ્પનાનું વિશેષ મહત્ત્વ છે. (ખરું / ખોટું)
- (11) સંબંધાત્મક સંકલ્પના એ સંકલ્પનાનો એક પ્રકાર છે. (ખરું / ખોટું)
- (12) ‘સમસ્યા ઉકેલ દ્વારા શિક્ષણ’ અંગેના પ્રાયોગિક અભ્યાસની શરૂઆત સૌપ્રથમ _____ કરી હતી. (થોર્નડાઈક / એબિંગહોસે)

Seat No. : _____

OE-109

October-2025

B.A., Sem.-VI

314 : Psychology

(Experimental Psychology – II)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

Instruction : All questions are equal marks.

1. Explain with illustration the Word-Word Association as a type of Verbal Association Experiments. 14

OR

1. Discuss in detail the Primary and Secondary Laws of Association. 14

2. What is Learning ? Explain in detail the types of Learning. 14

OR

2. Discuss with illustration the Rising Curves and Falling Curves of Learning. 14

3. Discuss in detail the methods for presentation and practice of Stimulus (Verbal) material. 14

OR

3. Explain in detail factors related to mental readiness and motivation which affect learning. 14

4. Explain in detail importance of Insight in problem solving. 14

OR

4. Give the definition of Concept and explain in detail the types of Concept. 14

5. Answer the following questions : (Any seven)

14

- (1) _____ was the first to introduce the concept of Association. (Morgan/Aristotle)
 - (2) As per Marbe's law, verbal reaction gets normal, the response time will be _____.
(more/less)
 - (3) The frequency tables are developed by Kent & Rosanoff. (True/False)
 - (4) Learning means measurable change in behaviour as a result of practice.
(True/False)
 - (5) Learning is a concrete process. (True/False)
 - (6) The first non-sense syllables were created by Ebbinghaus. (True/False)
 - (7) Ease of relearning is a method of measurement of learning. (True/False)
 - (8) Verbal learning is mostly of a serial form. (True/False)
 - (9) The time period between the onset of the stimulus and the beginning of the reaction is Latency. (True/False)
 - (10) Concept is most important in thinking process. (True/False)
 - (11) Relational Concept is a type of Concept. (True/False)
 - (12) _____ was the first to initiate experimental study on 'Learning by problem solving'.
(Thorndike/Ebbinghaus)
-